

Titel: **Als de bal niet tegen de touwen gaat, dan .....**

Algemene beschouwingen juli 2017

Met de deur in huis

Vorig jaar hebben wij ons verheugd getoond met de toenmalige kadernota. Dat spitste zich niet alleen toe op de leesbaarheid, maar ook op de inhoud. Laten we met de deur in huis vallen, wij zijn dit jaar minder tevreden.

Het proces

Laten we starten met het proces. We hebben deze week een veelheid aan onderwerpen op de agenda staan en dan ook nog in een volgorde die wij niet passend vinden. Wij vinden het bijzonder vreemd dat je eerst spreekt over de kaders voor 2018 en pas daarna de jaarrekening van 2016 en de berap 2017-1 bespreekt. De volgorde behoort andersom te zijn. Je kijkt eerst wat er goed en fout is gegaan in 2016 en 2017 en pas dan richt je je blik op de toekomst. Het is de intentie om te leren van het verleden. Daarnaast komen ook donderdag nog onderwerpen aan bod die veel overlap vertonen met de kadernota. We doelen dan op de begroting van Werkplein Ability, het Boogplein en fietsroute-plus. In de stukken herhalen onderwerpen zich. Ik hoop niet dat wij dat ook doen, maar het gevaar ligt op de loer.

De spiegel

Voor we overgaan naar de inhoud van de kadernota willen we eerst onszelf een spiegel voorhouden. In de aanbiedingsbrief bij de jaarrekening (daar heb je het al!), schrijft het college dat we een bewogen jaar achter de rug hebben. Klopt, 2016 was het jaar van de collegewisseling. Daarmee is een carrousel aan wisselingen in de raad in gang gezet. Dat heeft de geloofwaardigheid van de gemeenteraad geen goed gedaan. Het schaadt het imago van de raad en als dan, al of niet terecht en van dat laatste gaan wij uit, in de media de vraag naar belangenverstrengeling wordt gesteld, dan hebben wij als raad als geheel, de afzonderlijke fracties en als individuele raadsleden een dijk van een opdracht.

Ruimtelijke projecten

De kadernota is beleidsarm. Dat heeft alles te maken met de naderende herindeling. Nieuw beleid kun je niet maken. Maar vorig jaar stelde de nieuwe coalitie zich wel ambitieuze doelen. Voor een deel tekenden wij daar ook voor. We hebben ons vooral verbonden aan de realisatie van een aantal grote, ruimtelijke projecten. De voortgang daarvan vergelijken we graag met een doorsnee voetbalwedstrijd. Dodelijk saai geschuif op het middenveld, tikkie breed, tikkie terug, af en toe een schot op het doel van ver buiten het strafschoptgebied, maar zonder noemenswaardige doelkansen. Van die wedstrijden die niet om aan te zien zijn en waarbij je als kijker alleen het einde haalt als je de krant of je smartphone erbij pakt.

Bij de ruimtelijke projecten is ook sprake van eindeloos geschuif op het (bureaucratische) middenveld. Concreet is er nog steeds niet gescoord en bij een aantal projecten is zelfs, terwijl de tweede helft nog gespeeld wordt, al duidelijk dat een verlenging nodig is. Voor zowel de Brede School Baflo, als de Brede School Winsum, als Winsum-West is sprake van vertraging. En aan dat rijtje kunnen fietsroute-plus en het Boogplein toegevoegd worden, alsmede de woningen aan de

Wilhelminalaan en de Gebr. Gootjesstraat in Baflo. We zijn ongeduldig en toch ook wel teleurgesteld. De traagheid staat in schril contrast tot de daadkracht waarover het college schrijft in de nota. Dat klinkt wellicht wat negatief. Er zijn ook positieve zaken te melden, zoals het gasloze Munster. We vinden dat een heel goed en ambitieus project. Wel vragen we aandacht voor de positie van huurders. Volgens onze informatie is er behoefte aan extra huurwoningen in de kern Winsum.

Het grote sociale project

We maken de overstap naar het grote, niet-ruimtelijke, sociale project. We willen er niet teveel over zeggen, maar duidelijk is dat er financieel wel wat *'vuiltjes aan de lucht'* zijn. Zoveel is wel te lezen in de bijlagen die aan de kadernota zijn toegevoegd. De uitvoeringskosten vallen hoger uit en dan is er nog geen mens geholpen. Dat verbaast ons niet. Wij hebben veelvuldig vraagtekens geplaatst bij het feit of je het sociale domein op basis van budgetneutraliteit zou kunnen uitvoeren of niet. We hebben onze bijdragen erop nagekeken. Niet alleen financieel valt er echter veel te doen, maar ook inhoudelijk. We noemen een aantal zaken die in het verleden door ons aan de orde zijn gesteld:

1. Het grote aantal jeugdigen dat met jeugdzorg te maken krijgt
2. Preventie in algemeen zin; vroegtijdige signalering en tijdige lichte hulp zijn middelen tegen het voorkomen van grotere problemen en de inzet van zware zorg. Waar staat onze gemeente als het om preventie gaat?
3. Integrale benadering; één gezin, één plan, één aanpak, één regisseur en één budget
4. Bieden van maatwerk
5. Effectief minimabeleid (zie het onderzoek van de RKC)
6. Meedoen van kinderen; volgens ons moet het geld dat staatssecretaris Klijnsma jaarlijks beschikbaar stelt, door giften in natura direct bij de kinderen terecht komen
7. Effectieve inburgering en participatie van asielzoekers en statushouders
8. VN-verdrag (een verdrag in het kader van mensenrechten) voor mensen met een handicap; volgens ons hebben gemeenten de opdracht om duidelijk te maken wat ze doen om inwoners met een handicap volwaardig te laten deelnemen. Wat doet onze gemeente?

We willen niet in details treden, geen discussie overdoen (onderzoek RKC naar armoedebelaid) en niet vooruitlopen op onderwerpen (evaluatie armoedebelaid), maar er is nog wel werk aan de winkel. Overigens is het als raadslid uitermate moeilijk om zicht te houden op de ontwikkelingen en voortgang van het sociale domein.

Voor het participatiedeel stelt het college voor om Werkplein Ability een aangepaste begroting te laten ophoesten, gekoppeld aan de strategische agenda. Dat zou als gevolg kunnen hebben dat we politieke keuzen moeten maken. De vraag die het oproept is wel of we ook voor de andere beide domeinen niet pas op de plaats moeten maken en onszelf de vraag moeten stellen waar we staan en waar we naar toe willen.

Herindeling

Het is maar goed dat we ons door de herindeling geen nieuwe ambities kunnen veroorloven. Want al zouden we willen, het is gewoon niet mogelijk. College en de organisatie hebben hun handen vol aan de grote ruimtelijke projecten en de vervolmaking van het sociale domein. Voor het sociale domein zou het wellicht wenselijk zijn dat de herindeling morgen een feit is, dat geldt niet voor onze grote projecten. Eerst moeten we meters maken met de grote projecten. Dat is ook één van de belangrijkste redenen geweest dat de PvdA een bestuursakkoord sloot met de huidige coalitie.